

BLOK 1 – Vervolg Zomerbrief

0. Zomerbrief – spreeklijn.....	2
1 Zomerbrief.....	3
2 Cultuur.....	6
3 Dienstverlening.....	8
4 Personeel en Werving.....	10
5 Ontvlechting.....	12
6 ICT in de zomerbrief.....	15
7 Extern toezicht.....	18
8 Samenwerking politieke en ambtelijke leiding ministerie van Financiën.....	21
9 Aangifte tegen ambtsmisdriven.....	23
10. POK.....	25
11. Analyse niveau van toezicht.....	26
12. Bezwaarbehandeling.....	28

0. Zomerbrief – spreeklijn

- * Met de brief van 14 september heb ik u geïnformeerd over de stand van zaken van de verbeteringen bij de Belastingdienst en de plannen voor de komende periode.
- * Deze brief beschrijft de problemen waar de Belastingdienst mee kampt, maar focust zich vooral op de acties ter verbetering.
- * Dit schetst een ambitieus toekomstbeeld dat tijd vergt en zorgvuldige stappen vraagt.
- * Eind november heb ik op verzoek van de vaste commissie voor Financiën uw Kamer een aanvullende brief gestuurd met een nadere duiding en analyse van de problemen waarmee de BD kampt.
- * Wij werken met grote zorgvuldigheid aan het oplossen van deze problemen.

1 Zomerbrief

Factsheet

Kern: de Belastingdienst moet verbeteren. Daartoe zijn verschillende ontwikkelingen ingezet, maar we zijn er nog niet.

1. Ambitie: de beste voor Nederland

- » Doel: betrouwbaar, wendbaar en open.
- » Belangrijkste onderliggende problemen:
 - Verschuiving van burgers naar massale processen
 - De complexiteit van wet- en regelgeving en de niet-fiscale taken die de Belastingdienst uitvoert.
 - Uitstroom van ervaren en deskundig personeel
 - Complexiteit en ouderdom van het ict-landschap
- » Er is ook **perspectief**. De ontvlochting helpt de focus te leggen op de kerntaken 'heffen en innen' en zorgt voor complexiteitsreductie.
We werken - nadrukkelijk ook met de hulp van medewerkers - toe naar een dienst die haar maatschappelijke opgave optimaal uitvoert en de mens centraal stelt.

2. Organisatie met oog en oor voor burgers en bedrijven

- » Om het **contact** met burgers en bedrijven te verbeteren, wordt ingezet op het verbeteren van contactmethoden. Zo is persoonlijk contact mogelijk via 21 balies en onderzoeken we op welke wijze de

dienstverlening en bereikbaarheid verbeterd kan worden. (planning: Q2 2021).

- » Daarbij onderzoeken we de fundamentele transformatie van de dienstverlening, waarvoor u net deel 2 van het EY-onderzoek ontvangen heeft.
- » We leggen de focus op zoveel mogelijk toezicht vooraf en waar nodig voeren we toezicht achteraf uit, wat uiteraard binnen juridische kaders moet.

3. Organisatie met focus op fiscale taken

- » Een goed uitvoerbaar belastingstelsel is een randvoorwaarde voor een goed functionerende Belastingdienst.
- » De Belastingdienst is gebaat bij en werkt aan eenvoudige, effectieve en doelmatige wetgeving. Niet-fiscale taken neemt de dienst alleen op zich op basis van het principe "nee-tenzij".

4. Organisatie met vakmanschap, de juiste cultuur en uitstekende ICT-voorzieningen

Er wordt geïnvesteerd in:

- » een open en veilige, inclusieve cultuur.
- » meer ruimte voor vakmanschap. Deze ruimte gaat samen met het vergroten van de aandacht voor fiscaal-juridische kennis in alle lagen van de organisatie.
- » Sturing en beheersing: hiertoe is het programma Managementinformatie en Risicomanagement gestart.

- * ICT: de BD volgt een lange-termijnstrategie gericht op
 - 1) het robuust maken en houden van platformen en applicaties;
 - 2) het wendbaar maken en houden van het applicatielandschap;
 - 3) het blijven borgen van de veiligheid van gegevens en informatiesystemen.

2 Cultuur

Spreeklijn hernemen cultuuraanpak

- * Het is onze ambitie om **de beste Belastingdienst voor Nederland** te zijn.
- * Daar bewegen we stap voor stap naartoe, onder andere door werkprocessen beter en klantvriendelijker in te richten, onze ICT te vernieuwen en gekwalificeerde nieuwe medewerkers te werven.
- * Cruciaal voor het **waarmaken** van deze ambitie is onze **cultuur**: de manier waarop we in de Belastingdienst **met elkaar en voor burgers en bedrijven** werken. Cultuur is het **vliegwiel** van de verandering.
- * De afgelopen periode zijn we tot een vervolgaanpak gekomen.
- * We geven samen met de organisatie vorm aan de cultuurverandering: dat doen we met **medewerkers, medezeggenschap, bonden en ook de top van zowel het ministerie als de Belastingdienst**. De in het voorjaar ingestelde **externe klankbordgroep** houdt ons hier **scherp op**.
- * Elk cultuurthema wordt op dezelfde manier gefaseerd opgepakt: het faciliteren van gesprekken en dialoogsessies, onderzoek naar passende interventies, het opzetten van een communicatiecampagne en bepalen hoe voortgang het best zichtbaar gemaakt kan worden binnen de monitoring voor het gehele programma.

- * Doel hiervan is dat voor iedereen in de organisatie **helder is welk gedrag** we van elkaar verwachten en dat we het open gesprek voeren als daar **onduidelijkheden of tegenstrijdigheden** in zijn. Die **ruimte voor tegenspraak** is **cruciaal**
- * De cultuuraanpak is geen eindig traject. Het vraagt onze blijvende aandacht en moet een plek in het dagelijks werk krijgen.
- * Maar het geeft mij vertrouwen dat we met de organisatie de blik naar voren richten om onze ambitie waar te maken.

3 Dienstverlening

Factsheet

- » De Belastingdienst wil met hernieuwde aandacht burgers en bedrijven centraal wil stellen.
- » Om het contact met burgers en bedrijven te verbeteren, hebben we ingezet op verbeteren van contactmethoden zoals bezoeken, bellen, digitaal contact of contact via een Intermediair;
- » we investeren verder in Stellteams (dit zijn teams die in actie komen wanneer er sprake is van multi-problematiek, wanneer een probleem te groot is om aan de balie op te lossen en wanneer een kast-naar-de-muur ervaring dreigt) en het verbeteren van de leesbaarheid van brieven.
- » Ook kun je bij de Belastingtelefoon een terugbelverzoek aanmaken, er wordt meer proactief gebeld en er wordt gewerkt aan het begrijpelijker maken van brieven.
- » De Belastingdienst verbetert de dienstverlening tot nu toe stap voor stap. Maar het realiseren van een grootschalige verbetering en modernisering is lastig. De vraag is: Hoe krijgen we de vele plannen sneller succesvol tot uitvoering? Welke dieperliggende wijziging van de aanpak is nodig?
- » Om die vragen te beantwoorden loopt er een extern onderzoek gericht op een fundamentele transformatie van dienstverlening. De probleemanalyse is met uw kamer gedeeld in september. Het onderdeel handelingsperspectieven is eind november afgerond en op

26 november met uw Kamer bedield. De handelingsperspectieven bieden concrete plannen voor het verbeteren van de dienstverlening in 2021 en verder.

4 Personeel en Werving

Factsheet

- » De oorspronkelijke wervingsopgave voor 2020 was 1850 tot 2150 fte externe instroom. Met de aanvullende middelen vanuit de Voorjaarsnota is de totale instroomopgave voor 2020 en 2021 toegenomen naar ruim 5000 fte, waarvan maximaal 2500 fte kan worden geworven in 2020. De Belastingdienst gaat het instroomdoel van 2020 behalen.
- » Het absorptievermogen van de Belastingdienst is niet toereikend om alle benodigde medewerkers dit jaar in te laten stromen. Daarom is ervoor gekozen om de werving te spreiden over 2020 en 2021. Daardoor houdt de Belastingdienst in 2020 een onderbezetting van ca. 1500-1600 ten opzichte van de begrote formatie. Deze onderbezetting wordt deels opgevangen door de inzet van externe inhuur en uitzendkrachten.
- » De Belastingdienst **blijft aandacht hebben** voor het aantrekken en behoud van personeel.
- » Het succes van de werving is mede afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de beschikbaarheid van voldoende gemotiveerde en gekwalificeerde sollicitanten.

Q. Wordt de wervingsopgave van 2020 gehaald?

A.

- * De gestegen formatie als gevolg van de toekenning van extra middelen bij de Voorjaarsnota betekent een behoorlijke verhoging van de benodigde instroom. Het absorptievermogen van de Belastingdienst is niet toereikend om alle medewerkers dit jaar in te laten stromen.
- * Daarom wordt de werving gespreid over 2020 en 2021. Daardoor heeft de Belastingdienst een onderbezetting ten opzichte van de begrote formatie in 2020. Waar nodig wordt dit tijdelijk opgevangen door de inzet van externe inhuur.
- * In totaal dienen in 2020 en 2021 ruim 5000 nieuwe medewerkers geworven te worden, waarvan er maximaal 2500 fte geworven kan worden in 2020. Hierdoor resteert er een onderbezetting van 1.500-1.600 fte bij de Belastingdienst (waarvan 300 fte bij de Douane) eind dit jaar.

5 Ontvlechting

Factsheet

- « De ontvlechting leidt tot meer aandacht voor de eigen specifieke uitvoeringsopgave waardoor de dienstverlening aan burgers en bedrijven verbetert.
- « Op 15 juli van dit jaar heb ik uw Kamer met de brief 'Aanpak versterking besturing Belastingdienst, Toeslagen en Douane' geïnformeerd over de voortgang van de zelfstandige positionering van de Belastingdienst, Douane en Toeslagen.
- « Per DG worden specifieke plannen van aanpak uitgewerkt die recht doen aan de differentiatie van de organisaties en die de continuïteit van de uitvoering borgen.
- « Inmiddels zijn [] voor de dienstonderdelen aangesteld [] Douane per 25 mei 2020, [] Belastingdienst per 1 juni 2020, [] Toeslagen per 1 augustus 2020}.
- « De medezeggenschap wordt actief bij de vormgeving van de plannen betrokken.
- « Per 1 januari 2021 moet er in de basis sprake zijn van drie volwaardige directoraten-generaal. Dit betekent dat ze verantwoordelijk zijn voor hun eigen uitvoeringsopgave, begrotingsartikel en P&C-cyclus.
- « Na 1 januari 2021 zullen de drie directoraten-generaal verder blijven werken aan het verder inrichten en professionaliseren van het eigen onderdeel, met

nadrukkelijk oog voor de onderlinge verbanden en afhankelijkheden. Samenwerking binnen het gehele ministerie is en blijft daarbij belangrijk.

Q: Op welke wijze worden medewerkers betrokken bij de ontvlechting?

A:

- De medezeggenschap wordt nauw betrokken via de werkgroep Hoofdstructuur.
- Hierin zitten vertegenwoordigers van de vijf Ondernemingsraden (Douane, groepsondernemingsraad van de Belastingdienst, Toeslagen, Kerndepartement en de Departementale Ondernemingsraad) en vertegenwoordigers van bestuurskant.
- Zij delen en bespreken vroegtijdig de ambities, plannen en activiteiten met elkaar. Met hen zijn afspraken gemaakt over de manier van samenwerken in het ontvlechtingstraject.
- De ontvlechting wordt Ministerie breed georganiseerd via een programmateam met daarinbinnen inhoudelijke werkgroepen. In deze werkgroepen nemen vele (> 100) medewerkers vanuit hun professie en ervaring deel.

6 ICT in de zomerbrief

- * In onze kamerbrief "Op weg naar de beste Belastingdienst voor Nederland" hebben wij aangegeven, dat de stabiliteit en continuïteit van het ICT-landschap geborgd moet worden. Dat **vereist terugdringing van de technische schuld**, complexiteit, - fragmentatie en - verouderde technieken.
- * De uitvoering hiervan door het **Programma Modernisering IV (MIV) verloopt volgens plan** zoals opgenomen in de zomerbrief.
- * Het huidige ICT-landschap vraagt grote onderhoudsinspanningen in verband met de grote hoeveelheid applicaties.
- * De afgelopen jaren is de Belastingdienst aan het werk gegaan met oplossingen voor de ontstane problemen. Er lopen verschillende meerjarige programma's met als doel zowel de technische kwaliteit van het ICT-landschap te verbeteren als functionele-bedrijfsmatige verbeteringen te realiseren.
- * Het **doel van het ICT-verbeterprogramma** is de ICT-uitvoeringsorganisatie én de sturing op de uitvoering van de projecten binnen de Belastingdienst zodanig te verbeteren dat deze **doelmatiger en effectiever kunnen opereren**.
- * Het ICT-verbeterprogramma is randvoorwaardelijk aan de **langere termijn strategie: robuust, wendbaar en veiligheid van onze gegevens**.

Q. Zijn na afronding van dit verbeterprogramma de problemen met de ICT van de Belastingdienst voorbij?

A.

- * Ik kan geen garanties geven dat na afronding van dit verbeterprogramma de problemen met de ICT van de Belastingdienst voorbij zijn.
- * Het verbeterprogramma biedt de bodem om de inhoudelijke problemen in de ICT op te lossen.
- * Het verbeterprogramma richt zich op de manier waarop projecten geprioriteerd worden, de wijze van uitvoering van projecten en de productiviteit van de uitvoering.
- * Het programma heeft een looptijd van drie jaar en leidt tot een situatie waarin de ICT-uitvoeringsorganisatie – in lijn met de adviezen en aanbevelingen – beter in staat is zijn ICT-landschap voorspelbaar te beheren, verder te ontwikkelen en wendbaarder te maken.
- * De ICT problematiek is in jaren ontstaan en wordt niet in dagen opgelost. Bovendien voert de Belastingdienst niet alleen dit verbetertraject uit, maar zijn er ook inspanningen nodig voor de continuïteit van de dienstverlening en de aanpassing aan nieuwe beleids- en uitvoeringsopdrachten.

Q:

In de bijlage bij de Zomerbrief over het ICT-verbetertraject zijn de resultaten benoemd die in 2020 worden bereikt. Lopen jullie op schema?

A:

- * Er lopen veel Initiatieven. De geplande verbeteringen en veranderingen voor 2020 lopen voor het overgrote deel op schema.
- * Uitzondering is "een effectievere voortbrenging met kortere doorlooptijden en hogere productiviteit". Hiervoor zijn de werkzaamheden al opgestart, maar de effectievere voortbrenging wordt in 2021 gerealiseerd.
- * Daarnaast zal bij enkele initiatieven de formele afronding begin 2021 plaatsvinden.

7 Extern toezicht

Factsheet/algemene spreeklijn

- * Er komt een inspectie op de Belastingdienst, Toeslagen en Duana.
- * Hierover is de Kamer op 6 november jl. geïnformeerd.
- * Drie onafhankelijke deskundigen hebben hierover geadviseerd.
- * De Inspectie zal opereren vanuit het burgerperspectief.
- * De focus van de Inspectie ligt bij de kwaliteit van de dienstverlening en rechtsstatelijke waarden.
- * De Inspectie beperkt zich niet tot de uitvoerende diensten alleen, maar kan ook onderzoeken hoe de aansturing verloopt en wijzen op onuitvoerbare eisen die aan de diensten worden gesteld.
- * Een inspectie lost niet alle problemen op, maar kan wel met gezag problemen signaleren, onderzoeken en agenderen.
- * Extern toezicht is er niet van de ene op de andere dag en dit vergt zorgvuldigheid. Daarom gaat op korte termijn een kwartiermaker aan de slag om de inspectie op te bouwen.
- * Hierbij hechten wij aan de volledige onafhankelijkheid van de inspectie.
- * Wij streven ernaar dat de inspectie eind 2021 van start kan gaan.

- * De inspectie komt er beginsel voor een periode van 5 jaar. Daarna wordt op basis van een evaluatie gezien of en hoe de inspectie wordt voortgezet.
- * In eerste kwartaal van 2021 zal de Kamer over de voortgang van de inspectie worden geïnformeerd.

Q. Hoe is de onafhankelijkheid van de inspectie geborgd?

A.

- * Net als u hechten wij zeer aan de volledige onafhankelijkheid van de Inspectie.
- * De Inspectie dient namelijk het publieke belang.
- * Dat betekent dat de Inspectie ook kritisch kan zijn op ons. Dat is goed en maakt uiteindelijk het functioneren van onze uitvoerende diensten beter.
- * Wij hebben als vorm voor toezicht het advies van de onafhankelijke deskundigen opgevolgd. Dat betekent dat een rijksinspectie zal worden opgericht. Dat is een zware vorm van toezicht, waarbij de onafhankelijkheid wordt geborgd door de aanwijzingen inzake de rijksinspecties.

Bij doorvragen

- * In de aanwijzingen inzake de rijksinspecties is onder meer bepaald dat wij de rijksinspectie geen bijzondere aanwijzingen mogen geven die inbreuk maken op het beginsel van onpartijdigheid en onafhankelijkheid.
- * Het is aan ons om ons daar ook aan te houden. Dat zullen wij uiteraard doen.
- * De aanwijzingen zullen overigens worden geëvalueerd. Als hier wijzigingen uit volgen zullen deze uiteraard ook gelden voor deze inspectie.

8 Samenwerking politieke en ambtelijke leiding ministerie van Financiën

Spreeklijn

- * Het is evident dat wij als politieke en ambtelijke leiding van het ministerie een gezamenlijke verbeteropgave hebben - daarover heb ik uw Kamer regelmatig geïnformeerd;
- * In het verleden zijn dingen niet goed gegaan, ook dat is bekend, en ik wil nogmaals benadrukken hoe vervelend ik het vind voor de ouders die getroffen zijn;
- * Wij, zowel de politieke als ambtelijke leiding, beseffen ons terdege wat wij te doen hebben. Dat is onder andere de reden dat wij sinds dit voorjaar - gezamenlijk, als team - steviger en intensiever bezig zijn met onze samenwerking;
- * Het moet transparant en met elkaar, waarbij wij in alle openheid en in vertrouwen samen het gesprek voeren over wat wij individueel en in gezamenlijkheid te doen hebben in onze samenwerking voor een financieel gezond Nederland, met de beste Belastingdienst voor Nederland;
- * Het gaat daarbij ook om vragen als:
 - Hoe wij ervoor zorgen dat wij vakmanschap de ruimte geven, duidelijke kaders zijn waarbinnen maatwerk mogelijk is;
 - Dat wij burgers en bedrijven centraal zetten, samenwerken vanuit meerwaarde; en

- o De veiligheid creëren waarbinnen onze medewerkers
 - die hard werken om het juiste zo goed mogelijk te doen - optimaal kunnen werken;
- * Dat is onze verantwoordelijkheid aan u, de samenleving, onze medewerkers, daar staan wij voor opgesteld als leiding;
- * Dat kost tijd, maar weet dat wij hieraan werken, al geruime tijd, en dit nog blijven doen.
- * We moeten vooruitkijken, bouwen, en dat doen wij ook door samen te leren van het verleden;

9 Aangifte tegen ambtsmisdrijven

Kernboodschap

- « Het ministerie heeft **aangifte gedaan** van het vermoeden van twee strafbare feiten: knevelarij en beroepsmatige discriminatie.
- « De aangifte richt zich **niet tegen specifieke personen**.
- « Dit is een **ingrijpend besluit**, zowel voor ouders als voor medewerkers.
- « Het Openbaar Ministerie **bekijkt de aangifte** en beslist over het vervolg.

Belangrijkste informatie

- « De minister heeft tijdens het vragenuurtje van 14/1 toegezegd een second opinion uit te laten voeren op informatie over CAF, met de vraag of hier aanwijzingen van ambtsmisdrijven in zitten.
- « De second opinion is uitgevoerd door [] op basis van CAF-documenten die in 2019 openbaar geworden zijn.
- « [] ziet in deze documenten aanwijzingen voor het vermoeden van twee strafbare feiten: knevelarij en beroepsmatige discriminatie.
- « Voor deze feiten geldt een aangifteplicht. Daarom is op 19 mei 2020 aangifte gedaan.
- « [] ziet onvoldoende aanwijzingen voor het vermoeden voor de volgende misdrijven: misbruik van

gezag, verduistering van bewijsstukken, valsheid in geschrifte, smaad en meineed.

- » De aangifte is niet tegen specifieke personen gericht.
- » Het Openbaar Ministerie zal de aangifte bekijken en beslist vervolgens over de vraag of er vervolgens een strafrechtelijk onderzoek zal worden gestart en daarna de vraag over een eventuele strafrechtelijke vervolging.

10. POK

Q:

Wat zijn volgens u de belangrijkste elementen die in de verhoren aan de orde zijn gesteld?

A:

- * De Commissie verwerkt de verhoren momenteel in een rapport.
- * Om niet te interfereren in de werkzaamheden van de Commissie gaat mijn sterke voorkeur er naar uit om geen uitspraken te doen over wat de belangrijkste elementen zijn.
- * Ik wens het rapport af te wachten.
- * Het rapport van de Commissie zal onderwerp van gesprek zijn in het debat dat naar aanleiding van het rapport wordt gehouden.

11. Analyse niveau van toezicht

Factsheet

- » De Kamer heeft in meerdere debatten en overleggen zorgen geuit over het **dalende niveau van toezicht achteraf** (o.a. *boekenonderzoek*) door de Belastingdienst.
- » In het AO Belastingdienst van 4 maart jl. heeft u **het lid Nijboer** de toezegging gedaan de Kamer in het **Jaarplan 2021 Belastingdienst** te informeren over het dalende niveau van toezicht achteraf.
- » U heeft daarbij aangegeven **ook te kijken** naar de mogelijkheid om **de reeds beschikbare capaciteit** anders in te zetten.
- » DGRD en DGFZ voeren daartoe gezamenlijk een analyse uit. Deze analyse moet **inzicht** geven **in de oorzaken** van het dalende niveau toezicht en leidt tot een advies m.b.t. een **acceptabel niveau van toezicht achteraf** voor de 4 grote middelen (*loonheffing, inkomstenbelasting, omzetbelasting en vennootschapsbelasting*).
- » De analyse van **de oorzaken** van het dalende niveau van toezicht **nadert de afronding**.
- » Voor het bepalen van een acceptabel niveau van toezicht achteraf worden momenteel bijeenkomsten georganiseerd met experts uit het toezicht.
- » Naar verwachting wordt de analyse in **februari 2020** **afgerond** en zijn de uitkomsten **input voor de inzet van capaciteit in 2022**.

Q: Kan de staatssecretaris aangeven hoe het staat met de toezegging dat hij gaat onderzoeken of de beschikbare middelen voor toezicht anders ingezet kunnen worden?

A:

- * Ik heb het lid Nijboer toegezegd de Kamer in het Jaarplan 2021 te informeren over de afname van het aantal controles door de Belastingdienst.
- * In het Jaarplan 2021 is te lezen dat naar aanleiding van de geconstateerde afname wordt geanalyseerd wat een acceptabel niveau van toezicht achteraf is.
- * Hiervoor wordt onder meer gebruik gemaakt van een enquête die is uitgezet bij vergelijkbare uitvoeringsorganisaties en buitenlandse belastingdiensten alsmede expertsessies die gericht zijn op het inzichtelijk maken van de actuele fiscale nalevingsproblematiek.
- * De analyse van het acceptabel niveau van toezicht moet ons helpen te komen tot inzet van toezichtscapaciteit die optimaal bijdraagt aan de naleving.
- * De resultaten van de analyse worden opgenomen in de voortgangsrapportage van het jaarplan.

12. Bezwaarbehandeling

Factsheet

De Rijksbegroting bevat een KPI voor bezwaarbehandeling:

Minimaal 90% van de ontvangen bezwaarschriften dient binnen de wettelijke termijn van de AWB afgehandeld te zijn.

Het lukt nog niet om alle bezwaren op tijd af te handelen:

- « AWB-percentage van totaal (IH, OB, LH en VPB) 31-10-2020: 82,2% excl. PGA¹ 2011 bezwaren, 81,3% incl. PGA 2011 bezwaren.
- « Oorzaak ligt vooral bij IH: Realisatie 31-10-2020 IH 63,5%
- « Realisatie 31-10-2020 IH door P: 64,3%, door MKB: 60,8%
- « Door P in 2020 ontvangen bezwaren IH 88,2% tijdig afgehandeld (31-10-2020).

Ontwikkeling

- « Percentage op tijd afgehandeld vertoont een stijgende lijn.
- « Ruim 20.000 PGA 2011 bezwaren zijn afgehandeld. Nog ongeveer 300 bezwaren zijn in behandeling.
- « Toename voorraad bezwaren DOX 3 door afhankelijkheid van gerechtelijke uitspraken. Voorraad per 31-10-2020: 153.710. Deze tellen nog niet mee in de tijdigheidscijfers.

Risico's

- De instroom aan bezwaren is in 2020 lager dan begroot. Voor volgend jaar staat de rijksbegroting KPI's rondom

¹ 'PrivaGebruikAuto's' uit 2011 die ten onrechte waren meegedeeld in de massaalusewaartprocedures en die in 2018 in de voorraad zijn opgenomen.

'afhandeling bezwaren' onder druk vanwege het opheffen van het uitstel en de vragen en bezwaren die daarop kunnen volgen, waardoor de instroom hoger kan worden dan begroot.

- De instroom van verzoeken is in 2020 hoger dan begroot waardoor de afhandel tijd hier oploopt.

Beheersmaatregelen P:

- » Uitvoering plan van aanpak bezwaar incl. addendum.
 - Inzetten extra capaciteit (uitzendkrachten)
 - Sturen op voorraadposities
 - Sturen op 90% AWB conform afdoen van de bezwaarschriften die in 2020 binnen komen.

Beheersmaatregelen MKB:

- » Extra inzet van medewerkers op bezwaarbehandeling
- » Extra inzet op de aansturing
- » Procesverbeteringen.

BLOK 2 – Herstellen, Verbeteren, Borgen

1 IIVD, IGV, Risicomodellen en selectieregels.....	2
2 Nationaliteiten, 1043.....	4

1. HVB, FSV, Risicomodellen en selectieregels

Algemene Spreektekst

- * Op 13 oktober heeft uw Kamer het concept plan van aanpak Herstellen, Verbeteren en Borgen (HVB) ontvangen.
- * De Belastingdienst is hard aan de slag met de hierin genoemde onderzoeken en acties.
- * Het is mogelijk dat uit de onderzoeken en acties uit het concept plan van aanpak nieuwe bevindingen boven tafel komen.
- * Na beoordeling van de feiten zullen wij dan, indien nodig, beheersmaatregelen nemen. Uiteraard zullen we uw Kamer daar dan zo spoedig mogelijk over informeren.
- * De drieslag van onderzoeken, daar waar nodig het nemen van maatregelen en informeren van uw Kamer, is en blijft onze aanpak.
- * Uw Kamer heeft de behandeling van de stukken van 13 oktober voor een nota overleg gepland. Dit nota overleg moet nog gepland worden.
- * Graag gaan we tijdens dit notaoverleg met uw kamer in gesprek over FSV en het plan van aanpak HVB.

Factsheet plan van aanpak Herstellen Verbeteren Borgen (HVB)

Op 13 oktober is het plan van aanpak HVB aan de TK gestuurd. Het plan van aanpak bevat drie onderdelen waarin het volgende onderzocht wordt:

Herstellen

- * Het effect op de selectie en behandeling van burgers en bedrijven van vermelding in FSV en negen andere applicaties.
- * De structurele werking van het uitvoeringsproces projectcode 1013 en de waarborgen ten aanzien van selectie en aangiftebehandeling en het besluitvormingsproces.
- * Werkzaamheden van directies o.g.v. CAF (combiteam aanpak facilitators) signalen zitten inmiddels in verschillende stadia van behandeling en worden geanalyseerd.

Verbeteren:

- * Vakkenis en bewustzijn rondom gebruik gegevens en AVG bij medewerkers verhogen.
- * Het herzien van de visie/strategie voor de aanpak van fraude.
- * Waarborgen ten aanzien van selectie- en behandelprocessen.

- Bedrijfsprocessen op orde: onderzoek naar risico's in de ruim 600 processen rond risicosselectie en signalen van mogelijke fraude.

Borgen:

- Duurzaam borgen van acties en maatregelen die in HVB zijn opgenomen.
- Een kritische beoordeling van de opzet, inrichting en werking van de planning en control cyclus.
- Bestaande voorzieningen (proces van melding, opvolging en bemensing van vervolgacties) voor incidenten zullen worden beoordeeld.

2. Nationaliteiten, 1043

Factsheet gebruik van nationaliteit binnen de Belastingdienst (blauw)

De Belastingdienst moet keuzes maken in zijn toezicht en maakt daarom gebruik van risicomodellen en selectieregels, om een eerste selectie te maken van aangiften en verzoeken die vervolgens handmatig beoordeeld moeten worden.

Risicomodellen: Een risicomodel schat de kans op een correctie van bijvoorbeeld aangiftes, gebaseerd op een set van variabelen die correcties van historische aangiftes zo goed mogelijk verklaren.

Selectieregels: Met selectieregels worden één of meer specifieke onderdelen van de aangifte getoetst, bijvoorbeeld of een specifieke aftrekpost hoger is dan een bepaald normbedrag. Selectieregels zijn "als-dan" regels op basis van de wet en kennis en ervaring van medewerkers, die leiden tot uitworp.

Gebruik van nationaliteit in het toezicht

In de CAF zaken, 1043 en in bepaalde selectieregels blijkt nationaliteit een rol te hebben gespeeld in het toezicht door de Belastingdienst. Ook aantekeningen die zien op mogelijke fraude werden op verschillende manieren in het toezicht gebruikt, bijvoorbeeld bij FSV en in vrije velden van BVR die

In ieder geval in één landelijk risicomodel een rol heeft gespeeld. De AP heeft in zijn rapport over Toeslagen ook aangegeven dat gegevens van burgers niet rechtmatig verwerkt werden bij Toeslagen.

De TK is van alle bevindingen en genomen beheersmaatregelen tot nu toe op de hoogte gesteld.

HVB

Daarnaast is een conceptplan van aanpak, Herstellen, Verbeteren, Borgen (HVB) naar de TK gestuurd. Daarin zijn verschillende onderzoeken en maatregelen opgenomen die gericht zijn op het verbeteren en waarborgen van de gegevensverwerkingen en data-analyses door de belastingdienst. Het in kaart brengen van het gebruik van nationaliteit is in HVB een topprioriteit. Dit is van belang omdat de kans op negatieve effecten voor burgers en bedrijven hier het grootst is. U heeft de Kamer toegezegd dat deze specifieke inventarisatie voor einde eerste kwartaal 2021 is voltooid.

BLOK 3 – Corona

0. Spreeklijn/kernboodschap.....	2
1. Budgettaire consequenties coronamaatregelen.....	6

0. CORONA – KERNBODSCHAP / ALGEMENE

SPREEKTEKST

- We hebben op fiscaal gebied verschillende maatregelen genomen om de economische gevolgen van de coronacrisis in te perken.
- Een van de **belangrijkste** fiscale coronamaatregelen is het **ruimhartige beleid voor uitstel van belastingbetaling voor ondernemers**.
- Dit beleid **ondersteunt ondernemers** die door corona in betalingsproblemen komen.
- Daarnaast zijn **diverse andere fiscale maatregelen** genomen, bijvoorbeeld om fiscale belemmeringen voor een goede zorgverlening moeten wegnemen en maatregelen die onredelijke gevolgen van de afstands- en reisbeperkingen moeten beperken.
- Het fiscale pakket dat getroffen is naar aanleiding van de coronacrisis heeft een (zeer) grote impact op de Belastingdienst. Dit vraagt een forse inzet van personeel.
- We bezien hoe de **dienstverlening, het toezicht en de invordering** door de Belastingdienst in de komende maanden kan worden vormgegeven op een manier die rekening houdt met de mogelijkheden en onmogelijkheden voor burgers en bedrijven gedurende deze crisis, en met de beperkende maatregelen zoals zoveel mogelijk thuiswerken en social distancing.

- De maatregelen zullen ook na de coronacrisis impact hebben op de Belastingdienst. Met name het afbouwen van het verleend uitstel van betaling en, nog verder in de tijd, het invorderen van openstaande belastingschulden zal waarschijnlijk een aanzienlijke stijging van de werklast betekenen.
- De Belastingdienst is steeds betrokken geweest bij de uitwerking van de crisismaatregelen. Gegeven de tijdsdruk waaronder werd gewerkt, kan niet worden uitgesloten dat gedurende de verdere uitvoering aspecten aan het licht komen die nadere besluitvorming behoeven. In dat geval zal ik uw Kamer daarover uiteraard informeren.
- Er wordt door de medewerkers van de Belastingdienst hard gewerkt om uitvoering te geven aan de verschillende regelingen.
- Als de contactbeperkende maatregelen afnemen, zal de werkdruk bij een aantal onderdelen van de Belastingdienst verder toenemen. Dan moeten we aan de slag om de opgelopen voorraden (zoals rondom invordering) die tijdens deze crisis zijn ontstaan doordat een aantal werkzaamheden en activiteiten geheel of gedeeltelijk stillagen, gaan inlopen. Dat zal niet komend jaar ingelopen zijn.
- Onderstaande tabel bevat een overzicht van de genomen maatregelen. In de tabel zijn ook de looptijd opgenomen en de budgettaire gevolgen, als besloten zou worden de

maatregelen te continueren in het 1^e kwartaal van 2021.

Stand per 23 november.

Maatregel(en)	Loopijdt	Kostenvermindering 3maand
Uitstel betalingsverplichtingen (en gerelateerde maatregelen)	Aanmeldstermijn tot 1 januari 2021: Geen nieuwe verplichtingen 1 januari 2021 Geen ingetrokken schuld 1 juli 2021 Afbetaalstermijn 36 maanden	Stel datum waarop verschuldzaam: (1) -2,5 mjd kasstuit (2) -50 min. ahead uitpersoneel (overdringsprestatie)
Uitstel van betaling Caribisch Nederland	idem	
Verlaagde invorderingsrente 0,01%	31 december 2021	
Verlaagde belastinggrenze	0,01% t/m 1 oktober 2020 Vpb op 44st/m 31 december 2021	
Verlaagde invorderingsrente Caribisch Nederland van 6% naar 0%	31 december 2020	
TOES en TVL vrijstellen van belasting	30 juni 2021	
Bov multatief mondtappes	31 december 2020	-75 mln
Bov vrijstelling voor aldenen zorgpersoneel	31 december 2020	-50 mln
Bov vrijstelling voor testbeschikking en leer medische hulpverleners	31 december 2020	-10 mln
Uitstel administratieve verplichtingen rondom de luchthavens	31 december 2020	0
Opgenageld doorlopen onbelaste (near-)kostenvergoeding	31 december 2020	0
Risicorektoepassen als reispaspoort wordt vrijgegeven	31 december 2020	
Behoud recht op hypotheekrenteaftrek hypotheekrenteaftrek	31 december 2020	10 mln (kasschuif)
Overschikking van Duitse en Belgische milieugrantsubsidies	BB 31/12/2020 DE: Intertie tot 31/12/2020	0
Vrijstelling Duitse netto-afrekeningen i.v.m. corona	31 december 2020	
Risicorensensatie	Verenigd in basisjaar 2020 Verplichte vrijval in 2020/2021	
Verlaging geurlijk loen dga's bij omzetting	31 december 2020	-1.500 mln. (t/m 2021) -200 mln. (overdring)
Verlaging geurlijk loen Caribisch Nederland	31 december 2020	-1
Uitstel van betalingsverplichtingen t/m 1 oktober 2020	1 oktober 2020	-39 mln (-50 mln. voor 5 maanden)
Verhoging vijf minuten in verkeerregeling 2020	31 december 2020	-50 mln
TOES en Subsidie van de kosten vrijstellen van belasting	30 juni 2021	
Uitstel van de implementatie van de bepalingen m.b.t. de constructies (incl. voorkomen dubbele medelingen)	31 december 2020	
Uitstel invordering accijns op de DGA's	-	
Geldigheid taxatierapport motorrijtuig	Reeds verlopen	
Maatregel voor om te bouwen taxi's	Reeds verlopen	
Vrijstelling kortstondig gebruik van een motorrijtuig	Reeds verlopen	
Handhaving van het verlaagde btw-tarief op online diensten door ap-orchestellen	Reeds verlopen	
Terminen geruisloze fusie, etc.	Reeds verlopen	

1. FACTSHEET BUDGETTAIRE CONSEQUENTIES

CORONAMAATREGELEN

Budgetaire effecten fiscale coronamaatregelen (inclusief effecten verlenging)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Noodpakket 1.8 (Kamerbrief 17 maart 2020 g.w.)	-	-	-	-	-	-	-	-
1 Tijdelijke regeling uitstel van betaling voor ondernemers (projecten v.h. uitstel en bedrag aan het eind van het jaar)	-12700	-8400	-6400	-1400	-0	0	0	0
2 Uitstel aanschaffingsbelasting OGE	26.1	26.1	26.1	26.1	26.1	26.1	26.1	26.1
3 Uitstel van betaling schenken van inkoop (Douane)	26.1	26.1	26.1	26.1	26.1	26.1	26.1	26.1
4a Verlaging invorderings- en belastinggrens (uitvoerkant)	-174	-249	-144	-48	-28	-13	0	0
4b Verlaging belastinggrens naar belastingkorting (inkomsten kader)	3	144	0	0	0	0	0	0
4c Deriving bij blootstellen kosten (v.m. aanpak) om regeling uitstel van betaling	-217	-105						
5 Bijv. vrijstelling voor uitlenen (corporatie)	-153	0	0	0	0	0	0	0
6 Bijv. vrijstelling voor uitlenen (corporatie)	-82	0	0	0	0	0	0	0
7 Handhaven van het verlaagde tarief op online diensten voor sportclubs	0	0	0	0	0	0	0	0
8 Tegemoetkoming Ondernemers Betroffen Sectors (TOGS) vrijstellen van belasting	0	0	0	0	0	0	0	0
9 Nadere afspraken over heffing op werkdagen met België en Duitsland	0	0	0	0	0	0	0	0
10 Vrijstelling Duitse natuurbelastingen (v.m. omzet)	0	0	0	0	0	0	0	0
11 Uitstel administratieve gegevens nieuwe werknemers	0	0	0	0	0	0	0	0
12 Vrijstelling en belastingen kostenvergoeding verspreiden	0	0	0	0	0	0	0	0
13 Guldens op gebruik (vrijstelling buitenlandse gebouwen)	0	0	0	0	0	0	0	0
14 Verlenging termijn voor geldigheid taxatierapport (v.m. aangifte bpm)	0	0	0	0	0	0	0	0
15 Vrijstelling in subsidie voor subsidie bij ombouw en renovatie vóór 1-1-20	0	0	0	0	0	0	0	0
Maatregelen Caribisch Nederland	0	0	0	0	0	0	0	0
a. uitstel van betaling	7	5	2	0	0	0	0	0
b. invorderingsgrens	-1	0	0	0	0	0	0	0
c. gebruikskant	-1	0	0	0	0	0	0	0
Aanpakpakket (Kamerbrief 24 april 2020)								
17 Overeenkomst voor ondernemers (v.m. verspreiden)	-14							
18 Mogelijkheid tot vermindering van de belastingen	-3000	3000	0	0	0	0	0	0
19 Verlaging gemeentelijke loon dga's bij overname	-64	64	64	64	64	64	64	64
20 Uitstel invaartregeling v.w.a. van de DGA's	0	0	0	0	0	0	0	0
21 Verlaging vrije ruimte in milieukostenrekening 2020	-50	0	0	0	0	0	0	0
22 Belastingrecht op hypotheekrenteaftrek bij tijdelijk uitstel van hypotheekbelasting	70	-70	0	0	0	0	0	0
Pakket 2.1 (Kamerbrief 20 mei 2020)								

23	Bovennutrient in ordjesjes	-100	0	0	0	0	0	0	0
24	Uitsel van betaling opm	zie 1	zie 1	zie 1	zie 1	zie 1	zie 1	zie 1	zie 1
25	Tegenwoordiging Vwaal Laxen (TVL) vrijstellen van belasting	0	0	zie 1	zie 1	zie 1	zie 1	zie 1	zie 1
<u>Paragraaf 3.6 (Kamerschrief 20 mei 2020)</u>									
26	Voorwaarden inzake de voor vervoer met het openbaar vervoer vervoeren	0	0	0	0	0	0	0	0

BLOK 4 – Overig

Inhoud

1. Rijnvarenden	2
2. IB47	12
3. BTW e-Commerce	14
4. Foutieve huishoudverklaringen AOW-leeftijd	18
5. Uitkeringen SS-ers	20
6. Jaarplan 2021	22
7. 1* en 2* Voortgangsrapportages 2020	29
8. Brexit Belastingdienst (niet-Douane)	31
9. e-erkenning	34
10. Schenk- en erfbelasting	40
11. DAC 6	48
12. Werk aan Uitvoering (WaU)	50
13. Stuiting/verjarig	53
14. Dwangsomarrest	54
15. DBA/ZZP	56
X. Lijst externe onderzoeken	57

1. Rijnvarenden

Mogelijke toezegging

- * Minister Koolmees en ik zullen u vóór het Kerstreces schriftelijk informeren over de voortgang van de nog steeds lopende besprekingen met Luxemburg en waar mogelijk zal handelingsperspectief worden geboden.

SPREKKING

- * Voorzitter, uw Kamer vraagt al geruime tijd aandacht voor een specifieke groep rijnvarenden. Zij vallen onder het Nederlandse socialezekerheidsstelsel en ervaren problemen bij het terugvorderen van eerder ten onrechte in Luxemburg betaalde premies.
- * Minister Koolmees heeft u afgelopen 1 juli, mede namens mij, geïnformeerd. Wij zijn in gesprek met Luxemburg over eventuele mogelijkheden tot premierestitutie of tot premieverrekening in individuele gevallen.
- * Wij moeten helaas concluderen dat **ons streven** om in september tot bilaterale afspraken met Luxemburg te komen **niet haalbaar is gebleken**. De belangrijkste reden daarvoor is de opleving van de COVID 19 pandemie in Luxemburg.
- * Gezien de sterke wens van uw Kamer om een oplossing te zoeken voor de problematiek waar wij het hier nu over hebben, wordt ook voor bestaande gevallen waarvoor in

het overleg met Luxemburg geen oplossing kan worden gevonden, gezien welke unilaterale maatregelen juridisch mogelijk en wenselijk zijn.

Bij doorvragen over een oplossing:

- * Ik begrijp dat u een volledig beeld wilt krijgen bij de verdere uitwerking van dit dossier. Ik kan u daarover echter nu niet informeren omdat ik daarvoor extra informatie nodig heb.
- * Daarnaast noodzaakt de problematiek tot een gezamenlijke reactie van de heer Koolmees en mij en niet van mij alleen.
- * Het pauzeren van de Invorderingsmaatregelen zorgt ook dat daarvoor tijdruimte is.
- * En daarbij geldt dat de Invorderingsrente ook *grosso modo* vanaf het moment van het pauzeren van de Invorderingsmaatregelen tot in ieder geval 1 januari 2022 niet verder oploopt.

Bij doorvragen over de duur van het bilaterale overleg

- * Bij aanvang van het overleg met Luxemburg is ingezet op een groepswijze oplossing. Dit stuit echter op bezwaren omdat de tijdvakken waarover Luxemburgse premies zijn ingehouden van persoon tot persoon verschillen. Bovendien hebben rijnvaarders in verschillende mate Luxemburgse prestaties geleverd gekregen.

- Een individuele benadering past daarom beter bij de positie van de rijnavarenden. Dit onderzoek op individueel niveau is echter arbeidsintensief en de Luxemburgse uitvoering kan hiervoor op dit moment niet de benodigde capaciteit vrijmaken.
- Wij zetten de gesprekken met Luxemburg overigens voort. Met enige regelmaat vindt telefonisch overleg plaats en wordt gezien welke mogelijkheden gegeven de omstandigheden kunnen worden verkend.

Q: wie is wanneer geïnformeerd?

A.:

- * De TK is met de brief van **1 april 2020** geïnformeerd over het **pauzeren van invorderingsmaatregelen** bij rijnvaarders.
- * Daarnaast is de TK met de brief van **1 juli 2020** geïnformeerd over de uitgangspunten die worden gehanteerd voor overleg met Luxemburg, het **verloop van de besprekingen met Luxemburg en de Nederlandse inzet** in het vervolg daarvan. **Toegezegd is de TK van het vervolg op de hoogte te houden.**

Q: waarom wordt nu nog steeds met Luxemburg gesproken over een bilaterale oplossing?

A:

- Luxemburg ziet zeker ook het belang van een oplossing die recht doet aan de Europeesrechtelijke afspraken omtrent sociale zekerheid.
- Maar het ontbreekt zoals gezegd op dit moment aan capaciteit om te bepalen of, en zo ja welke, mogelijkheden Luxemburg heeft om op individueel niveau premies te restitueren of te verrekenen. Daarvoor moeten namelijk de individuele omstandigheden van de rijnavarenden in kwestie in beeld worden gebracht.
- Hoewel Nederland geen partij is bij deze verzoeken, spant Nederland zich in om een oplossing voor deze rijnavarenden te bewerkstelligen. Helaas is het streven van minister Koolmees en mij om in september tot bilaterale afspraken met Luxemburg te komen niet haalbaar gebleken. De belangrijkste reden daarvoor is de opleving van de COVID-19-pandemie in Luxemburg.

Q: waarom is een afspraak voor de hele groep niet mogelijk. Op iedereen zijn toch dezelfde regels van toepassing?

A:

- * Bij aanvang van het overleg met Luxemburg is ingezet op een groepsgewijze oplossing. Dit stuit echter op bezwaren in Luxemburg.
- * De tijdvakken waarover Luxemburgse premies zijn ingehouden verschillen van persoon tot persoon.
- * Een individuele benadering past daarom beter bij de positie van de rijnavarenden. Dit onderzoek is echter arbeidsintensiever en de Luxemburgse uitvoering kan hiervoor op dit moment niet de benodigde capaciteit vrijmaken.
- * Wij zetten de gesprekken met Luxemburg overigens voort.

Q: wie is wanneer geïnformeerd?

A.:

- * De TK is met de brief van **1 april 2020** geïnformeerd over het **pauzeren van invorderingsmaatregelen** bij rijnvaarders.
- * Daarnaast is de TK met de brief van **1 juli 2020** geïnformeerd over de uitgangspunten die worden gehanteerd voor overleg met Luxemburg, het **verloop van de besprekingen met Luxemburg en de Nederlandse inzet** in het vervolg daarvan. **Toegezegd is de TK van het vervolg op de hoogte te houden.**

Q: waarom wordt nu nog steeds met Luxemburg gesproken over een bilaterale oplossing?

A:

- * Luxemburg ziet zeker ook het belang van een oplossing die recht doet aan de Europeesrechtelijke afspraken omtrent sociale zekerheid.
- * Maar het ontbreekt zoals gezegd op dit moment aan capaciteit om te bepalen of, en zo ja welke, mogelijkheden Luxemburg heeft om op individueel niveau premies te restitueren of te verrekenen. Daarvoor moeten namelijk de individuele omstandigheden van de rijnavarenden in kwestie in beeld worden gebracht.

Q: waarom is een afspraak voor de hele groep niet mogelijk. Op iedereen zijn toch dezelfde regels van toepassing?

A:

- * Bij aanvang van het overleg met Luxemburg is ingezet op een groepsgewijze oplossing. Dit stuit echter op bezwaren in Luxemburg.
- * De tijdvakken waarover Luxemburgse premies zijn ingehouden verschillen van persoon tot persoon.
- * Een individuele benadering past daarom beter bij de positie van de rijnavarenden. Dit onderzoek is echter arbeidsintensiever en de Luxemburgse uitvoering kan hiervoor op dit moment niet de benodigde capaciteit vrijmaken.
- * Wij zetten de gesprekken met Luxemburg overigens voort.

**Q: kunt u ervoor zorgen dat het bedrag dat de
rijnvarenden moeten betalen niet nog hoger wordt door
de lange duur van het overleg?**

A:

- Het pauzeren van de invorderingsmaatregelen heeft voorlopig geen effect op de hoogte van de te betalen aanslagen.
- De invorderingsrente is namelijk grosso modo vanaf het moment van het pauzeren van de invorderingsmaatregelen tot in ieder geval 1 januari 2022 vrijwel nihil. Dit is een generieke maatregel die niet specifiek op de rijnvarenden is gericht.

2.ID47

Factsheet

- « Sinds 2018 is de Belastingdienst gestopt met het uitvragen van bsn in het IB-47 formulier.
- « Er bestaat **geen toereikende grondslag voor opvragen van het bsn in het formulier.**
- « IB-47 formulier: de **Belastingdienst vraagt informatie op** bij een opdrachtgever over uitbetalingen voor werkzaamheden die bij de belastingplichtige veelal als belastbaar **'resultaat uit overige werkzaamheden'** valt.
- « Vervolgens vult de Belastingdienst dit soort uitbetalingen zoveel mogelijk vooraf in bij aangifte Inkomstenbelasting of controleert de aangifte met behulp van deze contra-informatie.
- « De maatregel vormt de grondslag om in specifieke gevallen toch bsn op de vragen in het IB-47 formulier.
- « De uitgewerkte regeling is in het kader van een voorhangprocedure inmiddels met beide Kamers gedeeld.
- « In de kamerbrief van 5 november is uw kamer geïnformeerd over de vorm in **koninklijk besluit** en de **voorbehouden bij haalbaarheid van inwerkingtreding per 2021.**

ORA's

Q.

Waarom vindt inwerkingtreding van de maatregel plaats bij koninklijk besluit?

A.

- * In mijn brief van 30 juni 2020 heb ik u geïnformeerd over mijn voornemen om per 1 januari 2021 regelgeving in te voeren
- * Ik heb daarbij vermeld dat haalbaarheid van inwerkingtreding mede afhankelijk is van de prioritering binnen het IV-portfolio van de Belastingdienst.
- * Ik heb daarom besloten om de maatregel bij koninklijk besluit in te laten gaan. Ik heb dit in mijn brief van 5 november aan u gemeld. Indien nodig wordt de invoering van de maatregel uitgesteld tot 1 januari 2022.

Doorvragen:

- * Het portfolio kan natuurlijk altijd worden beïnvloed door de actualiteit, zoals Europese wetgeving die voorrang moet krijgen in de ICT-realitatie.

3. BTW e-Commerce

Factsheet

- * Bij de nota naar aanleiding van het verslag over BTW en e-commerce heb ik uw Kamer onder meer geïnformeerd over de laatste stand van zaken bij de implementatie door de Belastingdienst. Verder heb ik uitgelegd wat de moeilijkheden zijn en waren bij die implementatie. Ik ga dat nu niet allemaal herhalen. Toch wil ik er iets over zeggen.
- * Een belangrijke maatregel uit het pakket is het afschaffen van de btw-vrijstelling voor de invoer van pakketjes tot € 22. Hiermee verbeteren we de concurrentiepositie van het Europese bedrijfsleven.
- * Een andere belangrijke maatregel is de uitbreiding van het één loket systeem. Bedrijven kunnen dan heel eenvoudig via 1 aangifte BTW over de grens te betalen. Dat zijn voor mij belangrijke onderdelen van het btw e-commerce pakket.
- * Het gaat hier om EU regelgeving die Nederland tijdig per 1 juli 2021 moet invoeren. Extra uitstel van de regeling is niet mogelijk.
- * De Belastingdienst doet zijn uiterste best om deze invoeringsdatum mogelijk te maken met noodoplossingen. Daarvoor is tijdelijk extra personeel nodig om in het begin vooral handmatig werk te verrichten. De IT-ondersteuning bij de uitvoering van deze processen is in het begin nog minimaal. Deze IT-ondersteuning wordt

geleidelijk uitgebreid en is begin 2023 dan op een degelijk peil gebracht. Het handmatige werk kan dan tot een minimum worden beperkt.

- * De plannen om dit allemaal te doen zijn er en daar wordt nu hard aan gewerkt. **Zekerheid kan nu nog niet worden gegeven.**
- * Begin januari 2021 weet de Belastingdienst of het daadwerkelijk lukt deze minimale oplossing tijdig te realiseren. Ik doe de toezegging uw Kamer medio januari hierover nader te informeren. Tegelijk informeert de Belastingdienst dan de ondernemers die hiermee te maken krijgen.

Q&A

1. Waarom is de Belastingdienst te laat met een volledige implementatie van IV-voorzieningen voor btw E-commerce?

- * Samengevat voorzitter, komt het erop neer dat **nieuwe ICT-systemen nodig** zijn om de implementatie van het EU BTW e-commerce pakket te ondersteunen.
- * Deze **nieuwe ICT-systemen** moeten **ingepast in de brede ICT-opgave** waar de Belastingdienst momenteel al voor staat. Op het terrein van de BTW gaat het dan niet alleen om beheer en onderhoud maar ook om het verwerken van de wijzigingen als gevolg van het uitredingsakkoord met het VK ten aanzien van de bijzondere positie van Noord-Ierland.
- * Noord-Ierland moet **namelijk** voor het goederenverkeer blijven meedraaien als een onderdeel van het EU BTW-systeem. Dit vergt **aanpassingen in de automatisering**. Bijvoorbeeld voor het uitwisselen van informatie waarbij BTW-identificatienummers van Noord-Ierse bedrijven veranderen.

2. Wat gebeurt er als de regeling ingaat per 1 juli 2021 en de Belastingdienst toch pas klaar zou zijn per 1 januari 2022?

- * Voorzitter, Nederlandse en buitenlandse bedrijven kunnen dan nog **geen gebruik maken van het Nederlandse éénloketsysteem**. Nederlandse bedrijven moeten zich tot die tijd registreren in andere landen om BTW te voldoen over hun omzet als die belast is met BTW in andere EU lidstaten.
- * Naast het financiële gevolg waarbij Nederland de BTW uit andere lidstaten **niet ontvangt voor goederenleveringen en diensten aan Nederlandse particulieren**, kan zij geconfronteerd worden met **schadeclaims** van Nederlandse en buitenlandse ondernemers. Daarnaast kan de Europese Commissie een **inbreukprocedure** starten tegen Nederland wat ook kan leiden tot een boete. .

4. Foutieve huishoudverklaringen AOW-leeftijd Factsheet

- » De **Tweede Kamer** is door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mede namens u, op 5 juni 2020, **per brief over deze situatie geïnformeerd.**
- » **Verhuurders van sociale huurwoningen kunnen een inkomensindicatie opvragen bij de Belastingdienst** om te bepalen of een extra inkomensafhankelijke huurverhoging toegestaan is.
- » De Belastingdienst geeft de inkomensindicaties af omdat de Belastingdienst eigenaar en beheerder van de Basis Registratie Inkomens is.
- » Er is in het systeem **gebruikgemaakt van een foutieve (berekening) van de AOW-gerechtigde leeftijd.** Hierdoor hebben verhuurders voor 932 huishoudens ten onrechte een indicatie ontvangen waarvoor zij een extra huurverhoging mogen opleggen.
- » De leeftijdsgrens van 66 jaar en 8 maanden had 66 jaar en 4 maanden moeten zijn.
- » De fout is hersteld en in het draaiboek is inmiddels extra controle op de juiste AOW-leeftijd opgenomen om fouten in de toekomst te voorkomen.
- » De verhuurders zijn ingelicht en zijn verzocht om huurverhoging terug te draaien. **De belastingdienst heeft alle verhuurders nog nageheld** of zij dit hebben gedaan.

- **Getroffen huurders hebben een excuusbrief gekregen** met hierin een uiteenzetting van het probleem en wat de Belastingdienst hieraan gedaan heeft om het op te lossen. Naast de brief zijn **alle huurders nagebeld**.
- Tevens is het datalek gemeld bij het Autoriteit Persoonsgegevens omdat door het afgeven van de indicatie aan de verhuurder onbedoeld bekend is geworden dat het inkomen hoger ligt dan €43.574.

5. Uitkeringen SS-ers

Stand van zaken

- * Er loopt contact met de Duitse autoriteiten over de stand van zaken rond het leveren van de namen van de ontvangers van een *Kriegsbeschädigtenrente*.
- * De federale ambtenaren reageerden hierop positief.
- * Dit is op 22 juni 2020 schriftelijk aan uw Kamer gemeld, met de mededeling dat de voortgang wordt bewaakt.
- * **Op 29 oktober (door ons ontvangen 9 november 2020) heeft de vaste commissie Financiën van de Tweede Kamer gevraagd om een brief met een statusupdate.** Het streven is om de brief [op PM] richting de Kamer te sturen.
- * **De Duitsers hebben nog niet geleverd.** Wij hebben de indruk dat de wil er wel is om te leveren, maar dat de grondigheid erg groot is.
- * Een nieuwe inschatting van een termijn is nu niet te geven, maar het proces lijkt in de laatste fase te zijn.

Achtergrond

- * Een zeer kleine groep (minder dan 27 personen) in Nederland ontvangt uit Duitsland nog een specifiek soort pensioen dat uit de oorlogstijd stamt en dat niet aan Nederland wordt gerenseigneerd.
- * Bij diverse Kamerleden steekt het dat deze pensioenen bestaan. Dit is omdat er Nederlanders tussen zitten die vrijwillig bij de Waffen SS hebben gediend.

- * Als de pensioenen dan toch bestaan moet er wel netjes belasting worden betaald. De Kamer twijfelt of dit zo is, mede omdat de gegevens niet worden geleverd.
- * Nederland heeft geen heffingsrecht over dit pensioen, maar het kan wel de heffing over het Nederlandse inkomen verhogen.
- * Naar aanleiding van de politieke druk in dit lang lopende dossier heeft uw ambtsvoorganger alsnog gemeld dat met Duitsland in overleg is getreden over het ontvangen van de namen van de betrokkenen.

6. Jaarplan 2021

Factsheet

Rapportagecyclus

- » Om de EK en TK goed te informeren over de plannen en de resultaten van de Belastingdienst bestaat vanaf het jaar 2019 een nieuwe plannings- en rapportagestructuur.
- » Deze cyclus begint met een **Jaarplan** Belastingdienst dat in november **voorafgaand aan het jaar** wordt verstuurd.
- » Over de **resultaten** van de activiteiten uit het Jaarplan wordt drie keer **gerapporteerd in voortgangsrapportages**. Deze zien steeds op een **periode van vier maanden**.
- » De **uitvoerings- en toezichtstrategie vertaald naar de concrete inzet van de capaciteit** van de Belastingdienst per doelgroep.

Inhoud Jaarplan 2021

- » De thema's van het Jaarplan 2021 zijn: **Covid-19, Brexit en e-commerce**. Daarnaast wordt er in dit Jaarplan uitgebreider aandacht besteed aan dienstverlening ten opzichte van voorgaande jaren.
- » In het Jaarplan wordt **ingegaan op de ontwikkelstappen van de Belastingdienst** als onderdeel van Beheerst vernieuwen (, dus ten aanzien van personeel, ICT, sturing en beheersing en cultuur).

Rapportagecyclus en de ontvlechting

- » Vanaf 2021 wordt de ontvlechting van de Belastingdienst verder vormgegeven.
- » Momenteel wordt besproken of er drie aparte Jaarplannen en Voortgangsrapportages komen, of dat er steeds één Jaarplan en Voortgangsrapportage komt waarin ieder Directoraat-Generaal een aparte ruimte heeft.

Q: Hoe komt de rapportagecyclus eruit te zien als de ontvlechting helemaal is afgerond?

A:

- * **De plannen** voor de rapportagecyclus na de ontvlechting **worden nog verder geconcretiseerd.**
- * Als dit is gebeurd, **zal ik uw Kamer informeren** over hoe de Belastingdienst de rapportagecyclus wil gaan vormgeven.
- * **Vooralsnog** is het de bedoeling dat Douane, Toeslagen en de Belastingdienst **hun eigen Jaarplan een bijbehorende rapportagecyclus krijgen.**

Q: Hoe zorgt u ervoor dat het Jaarplan in 2021 actueel blijft, gezien alle problemen waar de Belastingdienst mee heeft te kampen?

A:

- De Belastingdienst verkeert op dit moment in **onrustig vaarwater**.
- De Belastingdienst moet dit het hoofd bieden en tegelijkertijd doorgaan met wat nu goed gaat.
- Daarom heb ik samen met de staatssecretaris van Toeslagen en Douane een breed pallet aan maatregelen aangekondigd in de brief over 'de Beste Belastingdienst voor Nederland'.
- Samen met een aantal andere onderzoeken, vormen deze maatregelen onze agenda voor het komende jaar om de problemen van de Belastingdienst aan te pakken.
- Natuurlijk kunnen er zich **onverwachte ontwikkelingen** voordoen in het komende jaar.
- Mocht dit **een impact hebben op de plannen** uit het Jaarplan, dan nemen we dit mee in de **Voortgangsrapportages**.

Q: Hoe gaat het straks verder met de plannen in het Jaarplan als de regering vanaf maart demissionair is?

A:

- * Het Jaarplan is uiteraard **gebaseerd op de plannen, verwachtingen en prognoses** die wij hebben voor 2021.
- * **Gebeurtenissen die vooraf niet te voorspellen zijn,** kunnen hier natuurlijk altijd een **inhreuk op maken**.
- * De **uitkomst** van de **verkiezingen** in maart is zo'n niet te voorspellen gebeurtenis.
- * Vooral nog is de verwachting dat de Belastingdienst ook na de verkiezingen door kan gaan met de plannen en de reguliere werkzaamheden die in het Jaarplan zijn opgeschreven.
- * Mocht echter blijken dat een **nieuwe regering** in 2021 **grote beleidswijzigingen** bij de Belastingdienst wil doorvoeren, **dan wordt uw Kamer** over de impact daarvan op het Jaarplan uiteraard **geïnformeerd in voortgangsrapportages**.

Toezegging kantoren belastingdienst

Q. Hoe staat het ervoor met de plannen om het aantal balies en belastingkantoren uit te breiden?

A:

- In het licht van **toegankelijkheid van dienstverlening van en bij de Belastingdienst** zien wij witte vlekken in de regio's Zuidwest Nederland en Zeeland, de kop van Limburg/regio Nijmegen, kop van Noord Holland en regio Midden Nederland rond Apeldoorn en Amersfoort.
- Bij het meer in beeld brengen van de witte vlekken kijken wij ook **naar samenwerking** met andere overheidsorganisaties, maatschappelijk dienstverleners en bibliotheken. Dit is een belangrijk netwerk voor hulp aan burgers bij belastingzaken.
- Momenteel worden de **plannen** voor een toegankelijker dienstverlening **verder geconcretiseerd**.
- Daarnaast **onderzoeken** we of de Belastingdienst **naar specifieke groepen burgers toe kan gaan**.
- Bijvoorbeeld naar burgers die in een instelling of een tehuis verblijven.
- Bij de **hulp bij aangifte campagne, de HUBA**, hadden we al onderkend dat we een aantal witte vlekken hadden. Voor de HUBA van 2020 hadden we de volgende locaties al opgenomen in de fysieke hulp bij aangifte, **Nijmegen, Apeldoorn, Terneuzen en Leiden**.

- * Door de Coronasituatie is dit anders gelopen dan gepland en hebben we veelal telefonisch hulp moeten bieden en loopt de HUBA geheel 2020 door.
- * Voor 2021 staan deze locaties ook weer in de planning. **4 extra locaties voor HUBA waren dus al in beeld en nemen we voor 2021 ook mee.**

7.1* en 2* Voortgangsrapportages 2020

Factsheet

- « De Tweede Kamer heeft op woensdag 25 november de tweede voortgangsrapportage over het Jaarplan 2020 ontvangen. Op 23 september is de 1^e VGR naar de TK verstuurd.
- « In de voortgangsrapportage wordt ingegaan op het werk voor de **doelgroepen particulieren, toeslaggerechtigden, grote ondernemingen en mkb-ondernemers**. Daarnaast gaan we in op de **voortgang van Beheerst vernieuwen** (ICT, personeel, sturing & beheersing en cultuur).
- « Deze cyclus is op verzoek van en in overleg met de Kamer geïntroduceerd, met als doel: **navolgbare en overzichtelijke verantwoording** op hoofdlijnen zoals beschreven in het Jaarplan.
- « Voor zover nieuwe activiteiten concrete gevolgen hebben op het werk van de Belastingdienst in het lopende jaar, worden deze uiteraard wel meegenomen in de komende voortgangsrapportages.
- « Daarnaast is de moties- en toezeggingenbrief vaak een geschikt middel om de Kamer te informeren over de voortgang op (het oplossen van) incidenten en zaken die buiten het jaarplan vallen.

Q. Deze rapportage gaat niet in op de problemen van de Belastingdienst, zoals de toeslagenaffaire en FSV. Hoe kan dat?

- * Daarover blijven we u in **andere brieven en rapportages informeren**. Dat doen we niet per se in de voortgangsrapportages, ook omdat deze maar één keer in de vier maanden uitkomen.
- * De voortgangsrapportages gaan over navolging van de voorgenomen activiteiten in het Jaarplan.
- * Daarmee proberen we overzichtelijk en navolgbaar te rapporteren over de plannen voor de verschillende doelgroepen van de Belastingdienst en over de voortgang van de verbeteraanpak.

8. Brexit Belastingdienst (niet-Douane)

Factsheet

Overgangperiode

- » Tot en met 31 december 2020 is de overgangperiode van kracht.
- » Voor bedrijven en burgers verandert er tijdens de overgangperiode vrijwel niets.
- » De mogelijkheid bestond om voor 1 juli jl. te besluiten tot verlenging van de overgangperiode met max 2 jaar. Het VK heeft daar geen gebruik van willen maken.

Onderhandelingen

- » De onderhandelaars namens de EU en het VK blijven intensief werken om tot een ambitieus akkoord te komen.
- » De tijd dringt; het onderhandelaarsakkoord moet ook geratificeerd worden door het EP en het Britse parlement.

Voorbereidingen Belastingdienst

- » De Belastingdienst bereidt zich voor op alle scenario's.
- Communicatie naar burgers en bedrijven volgt de Rijksbrede communicatielijnen met als boodschap dat de regels tussen de EU en het VK sowieso veranderen, en daarvoor voorbereidingen nodig zijn.

Q. Is de Belastingdienst voorbereid op de Brexit?

A.

- * De Belastingdienst heeft zich op **alle scenario's** voorbereid.
- * Na de overgangperiode zal de relatie tussen de EU en het VK veranderen.
- * Graag benadruk ik dat **burgers en bedrijven een eigen verantwoordelijkheid** hebben om zich voor te bereiden op de situatie na 1 januari 2021.
- * De Belastingdienst ondersteunt en informeert bedrijven en burgers over de voorbereidingen die zij kunnen treffen.

Q. Hoe worden bedrijven en burgers hierin ondersteund?

A.

- * De Rijksoverheid communiceert naar burgers en bedrijven wat zij nu al kunnen doen om zich voor te bereiden.
- * De Belastingdienst is aangesloten bij de **Rijksbrede Brexit-campagne**.
 - o De Rijksbrede campagne is sinds 1 juli jl geïntensiveerd.
- * Daarnaast heeft de Belastingdienst intern **eigen communicatiekanalen** ingericht:
 - o De Belastingdienst en Douane **brieven gestuurd** naar ondernemers die handeldrijven met het VK.
 - o De bedrijven en burgers kunnen met hun belastingvragen terecht bij de **website van de Belastingdienst**.
 - o Ook de **Belastingtelefoon** is beschikbaar voor burgers en bedrijven.

9. eHerkenning Spreeklijn

- * De Belastingdienst wil dat **persoonlijke en vertrouwelijke gegevens van burgers en bedrijven goed beveiligd** zijn. Een combinatie van gebruikersnaam en wachtwoord is in de meeste gevallen onvoldoende.
- * eHerkenning is, net als bijvoorbeeld DigiD, een algemeen erkend authenticatiemiddel dat gebruikt wordt voor de toegang tot overheidsdiensten maar bijvoorbeeld ook door pensioenfondsen en zorgverzekeraars wordt gebruikt.
- * **Vaak maken ondernemers gebruik van diverse digitale overheidsdiensten waarvoor zij eHerkenning nodig hebben.** Een relatief klein aantal organisaties of ondernemers schaft eHerkenning uitsluitend aan voor het doen van aangifte bij de Belastingdienst.
- * In de brief aan uw Kamer van 12 juni 2020 hebben de Staatssecretaris van BZK en ik **toegezegd dat er een compensatieregeling komt** zodat ondernemers, die eHerkenning **alleen nodig hebben voor het doen van belastingaangifte, kosteloos aangifte kunnen blijven doen.** De leveranciers van eHerkenningmiddelen bieden daarvoor een speciaal Belastingdienst eHerkenningmiddel aan. Inmiddels hebben bijna 10.000 ondernemers dit speciale middel aangevraagd. **Vanaf eind november dit jaar kunnen ondernemers een compensatie vragen bij RVO.**

- * Ruim 100.000 ondernemers maken gebruik van een algemeen eHerkenningmiddel om in te loggen op MijnBelastingdienst zakelijk (MBDz).
- * Bovendien is er **ook de compensatieregeling voor groepen organisaties die geen eHerkenningmiddel kunnen aanschaffen** en door de Belastingdienst gevraagd zijn gebruik te maken van een fiscaal dienstverlener of commerciële software. Organisaties kunnen via een formulier op de website van de Belastingdienst de gemaakte kosten voor de jaren 2020 en 2021 terugvragen, tot een bedrag van maximaal 450 euro per jaar.

Q. Waarom worden de oude inlogmiddelen niet ingezet?

A.

- * Het inlogmiddel van de Belastingdienst is **technisch gezien erg verouderd en niet geschikt om verder te ontwikkelen.**
- * Het inlogmiddel van de Belastingdienst (Belastingdienst authenticatie Voorziening) is ontwikkeld om gebruikt te worden in combinatie met het Persoonlijk Domein Ondernemers (PDO), het oude portaal.
- * De Belastingdienst moet in overeenstemming met de AVG handelen.

**Q. Waarom kan je op het portaal MijnBelastingdienst-
zakelijk met DigiD basis inloggen als het vereiste niveau
bij eHerkenning substantieel is?**

A.

- Van DigiD is nog geen variant op niveau substantieel breed uitgerold, in tegenstelling tot eHerkenning.
- De Belastingdienst stimuleert om in te loggen met een meerfactor authenticatie met de app of sms.
- De realisatie van goede machtigingsvoorzieningen onder regie van BZK is aanzienlijk vertraagd waardoor het niveau DigiD 'laag' nog niet kan worden uitgefaseerd.

Q. Waarom kan er bij de aangifte omzetbelasting wel met andere inlogmiddelen worden ingelogd?

A.

- * Voor de omzetbelasting is het oude portaal (PDO) nog in werking. De gegevens die op dit portaal worden gedeeld bij de aangifte omzetbelasting vergen gelet op de Algemene verordening gegevensbescherming een mindere mate van beveiliging dan gegevens die op het nieuwe portaal worden gedeeld.
- * Het authenticatiemiddel van de Belastingdienst (gebruikersnaam/wachtwoord) volstaat hiervoor.

Q. Waarom mogen maatschappelijke dienstverleners (FNV en CNV) toch nog met een eHerkenningsmiddel op niveau 2 inloggen?

A.

- Bij de behandeling van de WDO zijn knelpunten bij de invoering van eHerkenning besproken, zoals de wachttijden bij sommige leveranciers.
- De FNV en de CNV waren klaar voor de overstap naar het inloggen met eHerkenning niveau 3 per 1 maart 2020, maar andere organisaties hebben mogelijk nog wel last van de knelpunten.
- Daarnaast moest het politieke debat over de aanschaffkosten van eHerkenning nog worden afgerond.
- Daarom heeft de Belastingdienst maatschappelijke dienstverleners niet verplicht om in 2020 eHerkenning niveau 3 te gebruiken.
- Vanaf 2021 zal van maatschappelijk dienstverleners wel gevraagd worden om in te loggen met eHerkenning niveau 3 in plaats van niveau 2.

10. Schenk- en erfbelasting

Factsheet problematiek

De problematiek bij de erf- en schenkbelasting valt uiteen in drie onderdelen:

1. De problemen in de voortbrenging van de **automatisering**, waardoor **achterstanden** zijn ontstaan,
2. Het handmatig **wegwerken** van de **achterstanden**, met inzet van onder meer een **zomertaskforce** in 2018 en in 2019 inhaalslagen op wettelijke termijnen, kasstroom, doorlooptijden en voorraden.
3. De **kwaliteit** van het geleverde werk tijdens het wegwerken van de achterstanden.

1. Factsheet automatisering en aanslagoplegging

- * In 2017 liep de overgang naar de benodigde IV-voorzieningen niet zoals gewild. Dat kreeg de aandacht van de TK omdat ook de belastingontvangsten tegenvielen.
- * Het oude ICT-systeem kon niet meer worden gebruikt voor nieuwe belastingjaren, maar het nieuwe ICT-systeem was nog niet af.
- * De TK is geïnformeerd over de voortgang van het automatiseringssysteem voor de schenk- en erfbelasting bij brief van 14 mei 2020. Inmiddels zijn de IV-problemen grotendeels verholpen waardoor de continuïteit van de uitvoeringsprocessen van de schenk- en erfbelasting is geborgd.

2. Factsheet Kwaliteit

- * In het najaar van 2018 heeft de TK aandacht gevraagd voor de kwaliteit van de uitvoering van erfbelasting in de periode dat de Belastingdienst extra capaciteit heeft ingezet.
- * De aanleiding daarvoor waren onder meer berichten van afzonderlijke notarissen in de media dat de kwaliteit van de aanslagen niet op orde was. Ook zouden nabestaanden met een grote erfenis een brief krijgen met de mededeling dat geen aangifte nodig is.
- * Eén van de maatregelen die de Belastingdienst zelf heeft genomen om de kwaliteit te borgen is het uitvoeren van zogenoemde vangnetquery's, waarbij voor grote vermogens is gecontroleerd of ten onrechte een brief is gestuurd met de mededeling dat geen aangifte nodig is.
- * Naar aanleiding van vragen van TK-leden is een ADR-onderzoek toegezegd naar het uitnodigingenheleid inzake het doen van aangiften.
- * De TK heeft vervolgens gevraagd om breder te kijken naar de kwaliteit. In een brief aan de TK van 27 februari 2020 wordt nader ingegaan op de onderzoeken door de ADR (zie ook hierna).
- * Daarnaast wordt de **fiscaal juridische kwaliteit van de opgelegde aanslagen** bezien. Daar worden **externe vakinhoudelijke experts** voor gevraagd om onderzoek naar te doen. Dit onderzoek naar de juridische kwaliteit

vereist specifieke expertise. Om die reden is de opdracht nog niet van start gegaan.

- * Ook heeft de Belastingdienst vanaf 2019 een verbeterd systeem van kwaliteitsborging opgezet. Daarbij wordt steekproefsgewijs door vaktechnische medewerkers getoetst of de kwaliteit van het uitnodigen voldoende is.

*PM. Op 2 december zorgen wij voor een bijgewerkte factsheet over het wegwerken van de **achterstanden** S&C (achter de hand, niet in het dossier)*

Q. Welke onderzoeken laat u uitvoeren?

A.

- * Zoals de minister en ik u hebben geïnformeerd in onze brief aan uw Kamer van 27 februari heb ik de ADR gevraagd voortijdig twee aanvullende onderzoeken uit te voeren.
 1. Een onderzoek door de ADR naar de ontwikkeling in de raming en realisatie van erfbelasting over de periode 2016 tot en met 2019.
 2. Een onderzoek door de ADR naar de naleving van de voorgeschreven procedures voor de aanslagregeling en het afhandelen van bezwaren in de periode 2017 en 2018.
 3. Daarnaast heeft mijn voorganger een onderzoek naar de fiscaal juridische kwaliteit van de opgelegde aanslagen toegezegd.

Q. Wat zijn de bevindingen uit het ADR-onderzoek naar de ontwikkeling van de raming en realisatie van de schenk- en erfbelasting?

A.

- * Aanleiding voor het uitvoeren van onderzoek A is het inzichtelijk maken van het verschil tussen de raming en de realisatie bij de schenk- en erfbelasting vormde de.
- * De centrale boodschap uit het onderzoek is dat een combinatie van kasverschuivingen en het ontbreken van uitvoeringsinformatie heeft geleid tot verschillen in de (initiele) raming en gerealiseerde opbrengsten.
- * Met andere woorden: het later opleggen van aanslagen heeft ervoor gezorgd dat de belastingopbrengsten ook later zijn ontvangen. Er heeft een verschuiving plaatsgevonden van het jaar 2017 naar de jaren 2018 en 2019.
- * Een belangrijke bevinding over het verschil tussen de ramingen en de realisatie was het ontbreken van uitvoeringsinformatie die van belang was voor de hoogte van de ramingen.
- * Het is daarom van belang om informatie die de raming kan raken in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren.
- * Daarnaast wordt de **fiscaal juridische kwaliteit van de opgelegde aanslagen** bezien. Daar zullen **externe vakinhoudelijke experts** voor gevraagd worden om

onderzoek naar te doen. Onderzoek naar de juridische kwaliteit vereist specifieke expertise. Om die reden is de opdracht nog niet van start gegaan.

3. Factsheet verjaring Schenkbelasting

- * De Delastingdienst verwacht **geen** problemen, omdat de verjaringen die in 2020 van de definitieve aanslagen 2017 zouden kunnen plaatsvinden goed in beeld zijn.
- * Naar aanleiding van de aangiften schenkbelasting worden voorlopige aanslagen opgelegd, omdat de vrijstellingen en het tarief op het totaal van de schenkingen tussen dezelfde personen in een jaar van toepassing zijn.
- * Een voorlopige aanslag is echter geen formele vaststelling van de verschuldigde belasting. Daarvoor is een definitieve aanslag nodig. Indien dat uitblijft moet de betaalde belasting worden teruggegeven.
- * In het geval dat tijdig aangifte is gedaan dient de definitieve aanslag binnen drie jaar na het ontstaan van de belastingschuld te worden opgelegd. Als dat niet gebeurt, dan spreken we van verjaring. Wel kan in bepaalde gevallen nog worden nagevorderd.

	Aangifte Schenkbelasting excl. vrijstelling Eigen Woning	Aangifte Schenkbelasting vrijstelling Eigen woning
Vóór 1 mei ingediend volgens	Wettelijke termijn: 3 jaar na schenkingsdatum	Wettelijke termijn: 5 jaar na schenkingsdatum

op het jaar van schenking		
Ná 1 mei ingediend volgend op het jaar van schenking	Wettelijke termijn: 3 jaar na aangifte datum	Wettelijke termijn: 5 jaar na aangifte datum

Q. Kunnen er aangiften verjaren?

A.

- * Ik verwacht dat we voor de aangiften schenkbelasting van het belastingjaar 2017 en ouder tijdig definitieve aanslagen op zullen leggen.
- * Er zijn extra beheersmaatregelen getroffen om verjaring te voorkomen.
- * Als er binnen de wettelijke termijn geen definitieve aanslagen worden opgelegd is er sprake van verjaring.
- * Verjaring speelt op dit moment voor de schenkbelasting voor het jaar 2017 en ouder.

Q. De opbrengst van de erf- en schenkbelasting viel een half miljard tegen. Waarom?

A.

- * Zoals mijn ambtsvoorganger u eerder heeft toegelicht is in de Najaarsnota 2017 het ramingsjaar 2017 met 450 miljoen euro neerwaarts bijgesteld.

- Die neerwaartse bijstelling was een **vertaling van de tegenvallende kasrealisaties** tot en met oktober 2017 in de jaarraming voor 2017. Dit was dus een **bijstelling van de raming op macro-niveau**.
- De onderliggende factoren zijn niet bekend. De uitvoeringsproblematiek speelde mee omdat inkomsten later binnenkwamen, maar de economische ontwikkelingen kunnen natuurlijk ook een rol spelen.
- De ramingsbijstelling is **niet van onderop op het niveau van aangiftes** gemaakt en **nooit in euro's gekwantificeerd**.
- Om meer inzicht te krijgen in de achterliggende factoren zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd: het CPB heeft naar de ontwikkeling van de grondslag gekeken en de ADR naar het uitnodigingenbeleid. Daarnaast verricht de ADR nu een breder onderzoek naar de uitvoering van de schenk- en erfbelasting.

4. Factsheet Belastingrente

Het tijdelijke beleidsbesluit belastingrente, om **geen** belastingrente erfbelasting in rekening te brengen, geldt nog steeds. Dit besluit van 19 maart 2018 regelt dat de *Belastingdienst vanwege een automatiseringsprobleem tijdelijk geen belastingrente in rekening brengt bij belastingaanslagen erfbelasting voor overlijdens vanaf 1 januari 2017.* (alleen nog noodzakelijk voor gevallen waarin niet tijdig aangifte wordt gedaan of waarin wordt afgeweken van de aangifte.)

- * Vanaf 2019 is de regeling rondom de belastingrente bij de erfbelasting gewijzigd. Als sprake is van een aangifte die binnen acht maanden na overlijden is ingediend en de aanslag wijkt niet van de aangifte af, wordt geen rente in rekening gebracht.
- * *Achtergrond Belastingrente*
Als de aangifte te laat is ingediend of als wordt afgeweken van de aangifte wordt wel belastingrente berekend. In een dergelijk geval wordt belastingrente berekend over het tijdvak dat 8 maanden na het overlijden begint en 6 weken na de datum van de aanslag stopt. Als de inspecteur te lang doet over het opleggen van een aanslag wordt het berekenen van belastingrente ook gestopt. In een dergelijk geval stopt de belastingrenteteller 14 weken na ontvangst van het verzoek of 19 weken na ontvangst van de aangifte.

11. DAC 6

Mandatory disclosure | Meldingsplichtige grensoverschrijdende constructies

Factsheet

Basis

- « De Europese richtlijn DAC6 houdt in dat intermediairs (o.a. belastingadviseurs) of belastingplichtigen zelf meldingen moeten doen over potentieel agressieve grensoverschrijdende constructies aan de Belastingdienst.
- « De meldingen worden tussen de belastingdiensten van de lidstaten gedeeld via een Europese centrale database
- « De Belastingdienst gaat vanaf 1-1-2021 meldingen ontvangen met een ruime terugwerkende kracht periode (constructies vanaf 25 juni 2018).

Uitstel

- « De oorspronkelijke startdatum van de meldingsplicht was 1-7-2020. Vanwege Corona is er in Europees verband afgesproken dat lidstaten de startdatum voor aanlevering van de meldingen 6 maanden mochten verschuiven. Nog steeds moeten constructies vanaf 25 juni 2018 worden gemeld. De terugwerkende kracht periode blijft hetzelfde.
- « Nederland heeft van deze mogelijkheid gebruikgemaakt, net zoals de meeste andere lidstaten.
- « Er zijn (voor zover duidelijk) 3 lidstaten die geen uitstel hebben gegeven (Duitsland, Oostenrijk en Finland). Daar is de meldingsplicht dus al van kracht. De eerste

meldingen uit die landen worden nu in de Europese centrale database gezet.

- * Bij het opstellen van de richtlijn (en dus de implementatie in de NL wet) was geen rekening gehouden met eventuele verschillende startdata in de lidstaten. Daarom heb ik in een beleidsbesluit geregeld dat constructies die al in een land zonder uitstel zijn gemeld, na 1 januari 2021 niet nogmaals in Nederland hoeven te worden gemeld.

Vervolg/aantallen

Wij verwachten in mei 2021 de eerste cijfers te kunnen delen over de ontvangen meldingen met betrekking tot Nederlandse belastingplichtigen (deadline eerste uitwisseling is immers 30-4-2021). Deze cijfers zullen met u gedeeld worden.

- Door middel van deels automatische en deels handmatige risicosselectie en steekproeven zullen meldingen voor behandeling worden uitgezet binnen de Belastingdienst. Hiervoor is een toezichtplan opgesteld.

12. Werk aan Uitvoering (WaU)

Factsheet

- » In de probleemanalyse WaU zijn vier grote uitvoeringsorganisaties (Belastingdienst, DUO, SVB en UWV) (vanaf 2010) geanalyseerd.
- » De probleemanalyse is op 14/2/2020 met de Kamer gedeeld, de handelingsperspectieven op 11/9/2020.
- » Conclusie probleemanalyse WaU: er moet een **balans** zijn tussen wat de **politiek** **bedoelt** aan de samenleving en wat de uitvoeringsorganisaties **kunnen waarmaken**. Die balans is verstoord.
- » Ook heeft de politiek een rol gespeeld bij de problemen. Gevolg van de **versplintering** van het politieke landschap is **complexere regelgeving** en **tussentijdse wijzigingen** met druk op de uitvoering om snel tot implementatie en uitvoering te komen.
- » **Hoofdboodschap** van het eindrapport is dat het tijd is voor een **paradigmashift** naar een **hernieuwde aanpak** voor de uitvoering: **beleid en uitvoering moeten gelijkwaardige partners worden**.
- » Het realiseren van de voorgestelde **handelingsperspectieven** vergt **meerjarige gezamenlijke inspanning** van uitvoeringsorganisaties, ministeries, kabinet, gemeenten én parlement.
- » N.a.v. probleemanalyse zijn **handelingsperspectieven** ontwikkeld.

- * De **nadere uitwerking** van de handelingsperspectieven vindt plaats via de **Werkagenda**
- * Het betreft een uitwerking van de thema's in plannen, waarin onderscheid gemaakt wordt in de plannen tot de volgende formatie en daarna. In Q1 2021 wordt de Kamer geïnformeerd over de invulling van de Werkagenda.
- * De Werkagenda voor de Uitvoering zal ook worden gebruikt als input voor de formatie. SZW trekt momenteel een externe partij aan om het onderzoek naar de financiële onderbouwing van de Werkagenda vorm te geven. Deze onderbouwing dient ook als input voor de formatie.

Q: Hoe gaat het kabinet de aanbevelingen uit het WaU-rapport opvolgen?

A:

- * Allereerst wil ik benadrukken dat het realiseren van de voorgestelde handelingsperspectieven een meerjarige gezamenlijke inspanning van uitvoeringsorganisaties, ministeries, kabinet, gemeenten én parlement vergt. We moeten daarmee samen aan de slag.
- * De nadere uitwerking van de geboden handelingsperspectieven en acties in Werk aan uitvoering vindt plaats via de Werkagenda voor de uitvoering onder de Ministeriële Commissie Uitvoering.
- * Zoals eerder is toegezegd aan de Kamer bij het aanbieden van het eindrapport streven we ernaar om het (meerjarige) plan voor de uitwerking van de handelingsperspectieven per thema voor de kabinetsformatie af te ronden en aan uw Kamer te presenteren.

13. Stuiting/verjaring

Factsheet

- » Als een belastingschuld **vijf jaar** na de betalingstermijn niet is betaald en/of ingevorderd, dan is de schuld verjaard. De Belastingdienst mag de schuld dan niet meer invorderen of verrekenen.
- » Voordat deze vijf jaar zijn verlopen, kan de vordering worden **gestuit**. De Belastingdienst behoudt dan zijn bevoegdheid en recht op het innen van de vordering voor nog eens vijf jaar.
- » Uit een door CAP uitgevoerd onderzoek bleek dat vanaf **juni 2014** niet meer de benodigde data is geregistreerd.
- » Hierdoor is onduidelijk wanneer een post verjaard is en of terecht gestuit kan worden. Verder kan het gevaar ontstaan dat **onterechte vorderingen/verrekkingen** worden gepleegd.
- » Om dit te voorkomen en het proces te verbeteren, worden de systemen en data geactualiseerd. **In december 2020** moet het nieuwe IT proces duidelijk en uitgekristalliseerd zijn.
- » Zodat geen vorderingen meer verjaren of onterecht worden gestuit.

14. Dwangsomarrest

Factsheet

- * De Belastingdienst moet op basis van jurisprudentie een te laat ingediende aangifte omzetbelasting als bezwaarschrift behandelen.
- * Op 11 oktober 2019 wees de Hoge Raad een arrest met grote gevolgen voor de geautomatiseerde afdoening van bewaarschriften omzetbelasting door de Belastingdienst.
- * Uw voorganger is met een informatieblad over het arrest geïnformeerd.
- * De Hoge Raad oordeelt dat de huidige geautomatiseerde afdoening van deze bezwaarschriften met een zogenaamde 'Kennisgeving Omzetbelasting Vermindering' niet aan de wettelijke eisen voor een uitspraak op bezwaar voldoet.
- * Het belang voor belastingplichtige zit niet in het te betalen of terug te krijgen bedrag aan omzetbelasting. De te laat ingediende aangifte wordt namelijk (altijd) gevolgd.
- * Als gevolg van het arrest kan de Belastingdienst wel dwangsommen verschuldigd worden vanwege het niet/te laat doen van een formele uitspraak op bezwaar.
- * Het arrest heeft vergelijkbare gevolgen voor gedeformaliseerde werkstromen bij inkomensheffing, loonheffingen en schenk- en erfbelasting.
- * Daarmee heeft het arrest grote impact op geautomatiseerde massale processen, terwijl de klant zelf geen hinder van de gedeformaliseerde werkwijze ondervindt.

- * Gezien de complexiteit loopt momenteel nog een onderzoek naar een oplossing door DGBD (DGFZ is daarbij aangesloten).
- * Totdat een oplossing is gevonden, handelt de Belastingdienst niet in lijn met het genoemde arrest.
- * Mocht u tijdens het AO een vraag ontvangen over het voorgaande (wat wij niet verwachten), dan kunt u aangeven dat u de Kamer nader informeert wanneer het beeld van de geraakte werkstromen compleet is en een oplossing voorhanden is die zowel rechtsbescherming van belastingplichtige borgt als ook de uitvoering door de Belastingdienst niet onnodig belast.

15. DBA/ZZP

Factsheet

- De Belastingdienst houdt toezicht op arbeidsrelaties voor de loonheffing. Op 16 november jl. heeft u samen met de minister van SZW de voortgangsrapportage toezicht arbeidsrelaties naar de Tweede Kamer gestuurd over dit toezicht en over het toezicht door de Inspectie SZW.
- Naar verwachting wordt deze voortgangsrapportage samen met de 6^e Voortgangsbrief Werken als Zelfstandige geagendeerd voor het AO Arbeidsmarktbeleid op 7 december a.s.
- Het toezicht wordt uitgevoerd onder het handhavingsmoratorium waarbij de Belastingdienst alleen kan handhaven in geval van kwaadwillendheid of wanneer aanwijzingen niet (voldoende) binnen de bepaalde termijn worden opgevolgd. Dit moratorium zou aflopen op 1 januari 2021, maar is verlengd. **Na afloop van de pilot webmodule, beslist het kabinet op welk moment de handhaving (gefaseerd) wordt opgestart, op z'n vroegst is dat 1 oktober 2021.**
- De pilot webmodule start naar verwachting op 11 januari 2021 en zal minimaal een half jaar lopen.

X. Lijst externe onderzoeken

Factsheet: Voorgeschiedenis Kamerbrief lopende en afgeronde onderzoeken

Feitelijke vragen door lid Leijten over de eerste voortgangsrapportage op het Jaarplan 2019 Belastingdienst mbt onderzoeken en adviestrajecten bij de BD. Hierin was een lijst met onderzoeken opgenomen.	23 september 2019
Vervolg vragen tijdens het AO Belastingdienst door lid Leijten. De opgeleverde lijst met onderzoeken en adviezen in de voortgangsrapportage was onvolledig.	25 september 2019
Toezegging voormalige stas om een (aangevulde) lijst te verstrekken van lopende en afgeronde externe adviezen en onderzoeken bij de Belastingdienst in de afgelopen vijf jaar, inclusief de betrokken onderzoeksbureaus	25 september 2019
Kamerbrief lopende en afgeronde onderzoeken	12 december 2019
Lijst geactualiseerd tbv voorbereiding AO maart 2020 en afgebakend tot 2020	04 maart 2020
Lijst geactualiseerd tbv voorbereiding AO juni 2020	23 juni 2020

Factsheet

- » De onderliggende lijst bevat een overzicht aan lopende en afgeronde onderzoeken en adviesopdrachten die in 2020 door de **huidige** onderdelen van de Belastingdienst, Toeslagen en Douane zijn uitbesteed aan externe onderzoeksbureaus én waarbij een onderzoeks- of adviesrapport is opgeleverd.
- » Het ministerie van Financiën, c.q. Belastingdienst, houdt **geen systematisch overzicht bij van externe onderzoeken** en adviezen.
- » Onderzoek wordt uitbesteed vanwege capaciteit, objectiviteit en specialistische kennis.
- » De lijst t.b.v. de voorbereiding op het AO 02 dec is zo volledig mogelijk.
- » Onderzoeken van de **Auditdienst Rijk (ADR)** zijn niet opgenomen:
 - daarover wordt de Kamer halfjaarlijks geïnformeerd.
- » Daarnaast voeren ook instanties als de Autoriteit Persoonsgegevens en de Nationale Ombudsman regelmatig formeel onderzoek uit bij de Belastingdienst.
 - Deze onderzoeken worden op de sites van deze instanties gepubliceerd.
- » IBO's worden niet door een externe commerciële partij uitgevoerd en zijn weggelaten.

Q. Waarom worden onderzoeken steeds gedaan door dezelfde partijen?

A. Voor veel onderzoeken wordt gebruik gemaakt van Rijksbrede raamovereenkomsten. In deze raamovereenkomsten zijn steeds enkele marktpartijen opgenomen. De raamovereenkomsten zijn op basis van Europese aanbestedingen tot stand gekomen.

Q. Is er meer informatie over wat de onderzoeken gekost hebben?

A. Uit concurrentieoverwegingen zijn er geen bedragen per individueel onderzoek benoemd.

[Bij doorvragen]

- * De gegevens kan ik niet algeheel openbaar maken vanwege van bedrijfs-/commerciële vertrouwelijkheid en daarmee de concurrentiepositie van de opdrachtnemers - en het feit dat geen expliciete toestemming is verkregen van de opdrachtnemers. Ik kan ze echter wel vertrouwelijk aan uw Kamer ter beschikking stellen.